

ΜΗΝΥΜΑ
ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ
ΕΛΛΑΔΟΣ κ.κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ
ΕΙΣ ΤΟ Β' ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΩΝ:
«ΟΙ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ ΩΣ ΜΟΧΛΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΠΙΕΡΙΑΣ».

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Κίτρους, Κατερίνης καί Πλαταμώνος κ. Γεώργιε,
Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Δωδώνης κ. Χρυσόστομε,
Σεβασμιώτατοι Άγιοι Αρχιερείς,
Σεβαστοί Πατέρες,
Εντιμότατοι Άρχοντες του Τόπου
Ελλογιμώτατοι κύριοι καθηγηταί,
Κυρίες και Κύριοι Σύεδροι,

Η ευγενική πρόσκλησή σας να παρευρεθώ στο Β' Πανελλήνιο Συνέδριο Προσκυνηματικών Περιηγήσεων, με θέμα *«Οι Προσκυνηματικές Περιηγήσεις ως μοχλός τουριστικής ανάπτυξης. Η περίπτωση της Πιερίας»*, που διοργανώνεται κατ' αυτάς στην Λεπτοκαρυά -Πιερίας από την Ιερά Μητρόπολη Κίτρους, Κατερίνης και Πλαταμώνος, με τις Ευλογίες της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, υπό την Αιγίδα του Υπουργείου Τουρισμού και συν-ευθύνη του Συνοδικού Γραφείου Προσκυνηματικών Περιηγήσεων της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, περιποιεί ιδιαίτερη τιμή και μου προκαλεί μεγάλη χαρά, καθ' όσον παρέχει τη δυνατότητα, ένα τόσο σπουδαίο θέμα όπως η ανάπτυξη του λεγόμενου Θρησκευτικού Τουρισμού, ή, όπως εμείς προτιμούμε να ονομάζουμε, των Προσκυνηματικών Περιηγήσεων -Προσκυνηματικού Τουρισμού, να γίνει αντικείμενο επιστημονικής μελέτης και συζήτησης των ειδικών περί τα του Τουρισμού-Πολιτισμού στις εργασίες του ως άνω Συνεδρίου και μάλιστα σε εποχές οικονομικών δυσχερειών για την πατρίδα μας και για τον κόσμο γενικότερα.

Η Εκκλησία της Ελλάδος αρκετά νωρίς θα έλεγα, έχοντας κατανοήσει τη σημασία των Προσκυνηματικών Περιηγήσεων, την ανάπτυξη των κατά τόπους κοινωνιών και της οικονομικής ενίσχυσης όλων των εμπλεκόμενων φορέων Αποφάσισε το 2001 στην ίδρυση του Συνοδικού Γραφείου επί των Προσκυνηματικών Περιηγήσεων και της Ανάπτυξης του λεγομένου Θρησκευτικού Τουρισμού. Η ενέργειά της αυτή, πέρα από την επιθυμία της να διατηρήσει την ιερότητα των Ι. Προσκυνημάτων και Μνημείων της Χώρας μας, να εργαστεί για την ανάπτυξη και συστηματική προβολή αυτών εντός και εκτός του ελληνικού χώρου και να συμβάλει στην τόνωση της οικονομίας, είχε κυρίως και σαφώς και εκκλησιαστικές και θεολογικές προϋποθέσεις:

Πρώτα απ' όλα η ευαγγελική εντολή του Κυρίου: «πνεῦμα ὁ Θεός καί τούς προσκυνούντας Αὐτόν ἐν πνεύματι καί ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν» (Ιω. 4,24), η οποία φαίνεται ότι αποτελεί και την αφορμή για την υιοθέτηση, ήδη από πολύ νωρίς από μέρος των πιστών, ως εκδηλώσεων πίστεως και ευσέβειας, προσκυνηματικών εξορμήσεων και περιηγήσεων σε Τόπους ξεχωριστούς, ιδιαίτερα δε, στους κατεξοχήν Αγίους Τόπους της Γης του Ισραήλ και της Παλαιστίνης, όπου έλαβαν χώρα τα σωτήρια για όλο το ανθρώπινο γένος γεγονότα της ζωής και δράσης του Σωτήρος μας Ιησού Χριστού. Επίσης, και σε τόπους μοναδικούς, όπου έζησαν πρόσωπα άγια της Εκκλησίας μας, τα οποία μέσω της βιοτής, της ασκήσεως, της διδασκαλίας και του παραδείγματός των καθοδήγησαν και στερέωσαν στην ορθόδοξη πίστη, κατά την δισχιλιοστή πορεία της Εκκλησίας μας, τις ομάδες μυριάδων πιστών.

Τέτοια σεβάσματα διαχρονικά και μοναδικά της πίστεώς μας είναι ὁ Πανάγιος Τάφος του Κυρίου μας στα Ιεροσόλυμα, καθώς και τα υπόλοιπα προσκυνήματα της Αγίας Γης, το θεοβάδιστο ὄρος Σινά, η Αγία Σοφία στην Βασιλεύουσα των Πόλεων, το Αγ. Ὄρος, η Παναγία της Τήνου, της Πάρου, της Σουμελά, τα Μετέωρα, ο Άγιος Δημήτριος στη Θεσσαλονίκη, οι σταθμοί του

Αποστόλου Παύλου, ο Όσιος Λουκάς στη Βοιωτία και άλλα πολλά, «περί ὧν ἐπιλείπει ἡμᾶς ὁ χρόνος διηγουμένους». (Εβρ. 11,32).

Εδώ όμως ακριβώς ἐγκείται και η αγωνία και μέριμνα της Εκκλησίας μας και η προσεκτική εργασία των καταρτισμένων προς τούτο στελεχών στην ανάδειξη αυτών ως πόλων ἐλξεως χιλιάδων πιστών ή και μη πιστών, ως χώρους λατρείας, πέρα από την αρχαιολογική και μουσειακή αξία τους, όπου θα αναπέμπονται προσευχές προς τον Θεό, θα προσφέρονται θυσίες αναίμακτες, και οι συμμετέχοντες πιστοί αλλά και όλοι οι άλλοι θα διδάσκονται, θα οικοδομούνται, θα αγιάζονται, θα τελειούνται, θα σώζονται.

Η Εκκλησία στην μακραίωνη πορεία Της διαφυλάττει τα Ιερά Μνημεία, Μοναστήρια και Προσκυνήματά Της από τον λεγόμενο με το κοσμικό πνεύμα «Θρησκευτικό Τουρισμό», ως βασικό του γνώμονα έχει αποκλειστικά και μόνο το οικονομικό και εμπορικό κριτήριο, και στερείται την θρησκευτική πίστη, αλλοιώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τον θρησκευτικό χαρακτήρα των ι. προσκυνημάτων, υποβαθμίζοντάς τα απλά σε αξιοθέατα πολιτιστικού μόνο και ίσως και θρησκευτικού ενδιαφέροντος.

Εν τούτοις, η Εκκλησία τηρώντας την ευαγγελική προτροπή: «**ἔρχου καί ἴδε**» (Ιω. 1,46), δεν κρατεί τα Ιερά Μνημεία και Προσκυνήματά της διαθέσιμα μόνο για τους πιστούς της, αλλά ανοικτά και προσβάσιμα σε όλους, με απαραίατη όμως προϋπόθεση την τήρηση από μέρους των επισκεπτών και προσκυνητών κοσμιότητας και ευπρέπειας, καθώς και σεβασμού προς την ιερότητάς τους.

Εκφράζουμε τις ευχαριστίες μας για την πρόσκληση συμμετοχής μας αλλά και την ευαρέσκειά μας για την διοργάνωση και αυτού του Συνεδρίου, το οποίο ξεπέρασε τον προσδιορισμό Πανελλήνιο αφού συμμετέχουν και αδελφοί Αρχιερείς-Εκπρόσωποι και όλων των άλλων Ορθοδόξων Αδελφών Εκκλησιών, τους οποίους καλοσωρίζουμε και θερμά τους ευχαριστούμε για την παρουσία τους.

Ευχαριστίες επίσης στον φιλοξενούντα Σεβασμιώτατο Αδελφό, Μητροπολίτη Κίτρους, Κατερίνης και Πλαταμώνος, κ. Γεώργιο και στους πολύτιμους συνεργάτες του οι οποίοι κοπίασαν πολύ για την πραγματοποίηση αυτού του Συνεδρίου, στον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Δωδώνης κ. Χρυσόστομο, Πρόεδρο του Συνοδικού Γραφείου Προσκυνηματικών Περιηγήσεων της καθ' ημάς Εκκλησίας της Ελλάδος και τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Λευκάδος και Ιθάκης κ. Θεόφιλο Αντιπρόεδρο, στον άοκνο, σεμνό και πολύτιμο Γραμματέα μας Πανοσιολογιώτατο Αρχιμανδρίτη κ. Σπυρίδωνα Κατραμάδο, τον οποίο και ενέτειλα όπως αναγνώσει το παρόν Μήνυμα και να εκπροσωπήσει την Ι. Αρχιεπισκοπή στο Συνέδριο, τον Πρόεδρο της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου κ. Γεώργιο-Σταύρο Κούρτη, Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου ε.τ. και Πρόεδρο του Παντείου Πανεπιστημίου, καθώς και τα λοιπά μέλη αυτής, και να επαινέσουμε για την άοκνη εργασία τους για την οργάνωση του παρόντος Συνεδρίου, στους χορηγούς και ευεργέτες με εκπρόσωπό τους την Αντιπεριφερειάρχη κ. Σοφία Μαυρίδου, τους Εκπροσώπους και χορηγούς των Ξενοδοχείων για την φιλοξενία των κ.κ. Συνέδρων και αυτού τούτου του Συνεδρίου, τους εκπροσώπους των Ι. Μονών της φιλοξενούσης Ι. Μητροπόλεως και όλους τους συντελεστές στην επιτυχία του.

Ευχόμαστε επιτυχία στις εργασίες του και ελπίζουμε, όπως διά των εμπεριστατωμένων εισηγήσεων επιτευχθεί η περαιτέρω ανάπτυξη των Προσκυνηματικών Περιηγήσεων όχι μόνο ειδικά στην περιοχή της Πιερίας, αλλά στο σύνολο των κατά τόπους Εκκλησιών της Πατρίδος μας και εκτός Αυτής.

Ο Αθηνών Ιερόνυμος Β΄